

Расхадуха

Міхась Скобла

Апошнюю чарку за бяседным сталом у розных народаў спрадвек называлі па-рознаму. Нашы суседзі, палякі, пілі „*czarkowego*“, расейцы — вялікія аматары ўкленчыць шклянному богу — пілі чарку „*стрэмлянную*“, пры стрэмені, пасья чаго госьць мусіў закінуць нагу на каня, пілі й „*на пасашок*“, стоячы на парозе.

Беларусы ж апошнюю чарку ахрысьцілі бадзёрыста — „*расхадуха*“, і выпіўшы яе, павінны былі разыходзіцца па хатах. А паколькі ў савецкай імперыі час ад часу арганізоўваліся кампартыйна-паспалітыя рушэньні супраць п'янства, то слова *расхадуха* апынулася ў разрадзе крамольных і не патрапіла ў нарматыўныя слоўнікі. А шкада.

І сёньня на дзяржаўным радыё можна пачуць саладжавую песеньку ў выкананьні псэўдафальклёрнага гурту:

Чарка „на пасашок“ — на марозе кажушок,
А за ёю новая — чарка „аглаблёвая“...

Зрэшты, і апошніх чарак можа быць некалькі. Асабліва калі сабралася добрая сябрына, не апарожнены дарэшты посуд на стале, а над душою, як гасьцінная гаспадыня, стаіць у думках прыказка: „пі ды еж, бо як памрэш — калом не ўвапрэш“.

Пашануйце знаёмых, выпіце „аглаблёвую“, а калі застолье й сапраўды мае скончыцца, узьніміце чарку-„*расхадуху*“ за веліч і сілу беларускага духу.

Ровар

Ян Максімяк

Нічога, што слова чужое, але як жа яно дарагое!

Калі табе сем гадоў і ты дастаеш ад бацькоў сапраўдны, „дарослы“ *ровар* — ты ня толькі стаешся шчаслівым уласьнікам, якому пачынаюць зайздросьціць твае *бязроварныя* сябрукі. Ты таксама бярэш адразу некалькі прыступак у даросласьць. Жыцьцё для цябе пачынае рухацца шпарчэй, як і ты сам у прасторы.

А калі твой *ровар* мае лапку, на якую можаш яго абаперці і паставіць дзе заўгодна, а да таго званочак, лямпачку і дынама, а яшчэ набор ключоў у адмысловай скураной сумачцы пад рамай — немагчыма адразу й прыдумаць, чаго яшчэ можна было б жадаць. Калі б жыцьцё ўвесь час было такое, як у тыя *першароварныя* дні!

У нас на Беластоцчыне польскія *ровары* мелі ўсе гэтыя дадатковыя снасьці. А вось у савецкіх „взясыпэдах“ пад назовам „Урал“, якія таксама можна было купіць у крамах у Бельску, Гайнаўцы ці нават у Нарве, не было лямпачак, дынамаў і лапак. „Уралы“ былі таньнейшыя за польскія самакаты і лічыліся куды горшым набыткам. Нават узьнікла здзеклівая прысьпеўка пра кавалераў на „*Ўралах*“. Рэфрэн гучаў прыблізна так: „*Каханая, чакай, я к табе прыеду рускім роварам „Урал*“. Прыехаць на ім завідна да дзяўчыны